Szabolcsveresmart Község Településrendezési Tervének készítéséhez

Településfejlesztési koncepció

Tervező:

URBAN Linea
Tervező és Szolgáltató Kft.
(C-15 – 1140)

2018

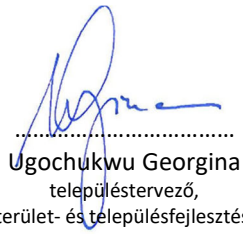
Külzetlap

Településrendező tervező:

.....
Labbancz András
okl. településmérnök
terület-, és településfejlesztési szakértő
TT-15 – 0378

Tervező munkatárs:

.....
Ugochukwu Georgina
településtervező,
terület- és településfejlesztési szakértő

Társadalompolitikai szakértő:

....
Papp György
társadalompolitikai szakértő

Ügyvezető igazgató:

.....
Labbancz András

Tartalomjegyzék

Külzetlap
Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS **4**

1. JÖVŐKÉP **7**
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji természeti és épített környezetre vonatkozóan 8
1.2. A település jövőképe és térségi szerepére vonatkozóan 10
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése 11

2. CÉLOK **12**
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok megvalósítása 13
2.2. Részcélok és beavatkozások területei egységének meghatározása 24
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata 24
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 27

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ **28**
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezetei adatok meghatározása 29
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a területhasználatra irányuló településszerkezeti változásokra 31
3.3. Az örökségi értékek és a védett bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre 32

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZON NYOMON KÖVETÉSE **36**
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer 37
4.2. Javaslat a koncepció és változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére 38

BEVEZETÉS

Jelen dokumentum Szabolcsveresmart Község településfejlesztési koncepciója, amely a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet *„a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről”* alapján készült. A falu településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a község elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.
Szabolcsveresmart Község településfejlesztési koncepciója a vonatkozó előírásoknak megfelelően három fő fejezetre tagolódik:

- meghatározza a település gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részcélokat,
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait

A jogszabályi beágyazottság alapján a Településfejlesztési koncepció „az épített környezet alakításáról és védelméről” szóló 1997. évi LXXVIII. törvény rendelkezései alapján az alábbi:

> *„2. § 27. pont: Településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.*
> *9/A. § (1) A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.*
> *(2) Az integrált településfejlesztési stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.*
> *(3) A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg”*

A településvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, mely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására.

Szabolcsveresmart Község településfejlesztési koncepciójának összeállítását helyzetfeltáró, elemző és értékelő munkafázisok alapozták meg. E fejlesztési dokumentumok elkészítésének alapja a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet illetve a Belügyminisztérium által kiadott „Útmutató a kis- és középvárosok számára az integrált településfejlesztési stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez” című segédlet. A koncepció összhangban van az Európa 2020 európai

növekedési stratégiával, az Európai Unió 2014 – 2020-ra meghatározott Tematikus célkitűzéseivel, a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, a Magyar Növekedési Tervvel és Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területfejlesztési Koncepciójával.

- **Az EU 2020-as céljai:** energiahatékonyság növelése; megújuló energiaforrások arányának növelése; CO2-kibocsátás csökkentése; foglalkoztatás növelése; szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége
- **A kohéziós politika 11 tematikus célja:**
  1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése
  2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése
  3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása
  4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban
  5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés
  6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése
  7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása
  8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
  9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc
  10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
  11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás
- **314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet**
- **1600/2012.(XII.17) Korm. határozat**
- **az Országos Fejlesztéspolitikai és Területfejlesztési Koncepció célrendszere (OFTK)**
- **a Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) célrendszere,**
- **Jász – Nagykun - Szolnok megye területfejlesztési koncepciója,**
- **Jász – Nagykun - Szolnok megye területfejlesztési programja.**

Tervi háttér

A területre jelen Településfejlesztési Koncepció elkészítésekor a következő koncepció és településrendezési eszközök voltak hatályban

- 53/2005. (X.25.) KT. számú határozata, Szabolcsveresmart Község Településfejlesztési koncepciójának elfogadásáról
- 49/2006. (10. 24.) számú határozat, Szabolcsveresmart Község Településszerkezeti tervének és szerkezeti terv leírásának elfogadásáról
- 18/2006. (XII. 15.) számú önkormányzati rendelet, Szabolcsveresmart Község Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozás Tervének elfogadásáról

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan

A jövőkép Szabolcsveresmart Község hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet város 2030-ra szeretne elérni. Szabolcsveresmart Község egy erősödő, vonzó, versenyképes város, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik.

Szabolcsveresmart Község jövőképe:

Szabolcsveresmart saját népességét megtartó és növelő, a mezőgazdasági termelésre és a Rétközi tóra épülő idegenforgalomra támaszkodó erősödő helyi gazdaságú településsé válik.

Szabolcsveresmart Község fentebb rögzített Jövőképe társadalmi, gazdasági és épített környezetre vonatkozólag az alábbiak szerint vizionálandó részletesebben.

Társadalom

- Szabolcsveresmart gondoskodó, nyitott és szolidáris helyi közösséggel rendelkező falu, ahol erős a belső kohéziója a társadalomnak. A település lakosságát erős identitástudat és lokálpatriotizmus jellemzi. A helyi közösségek erősek, befogadóak, integrációs erejük nagy, öntudatosak és büszkék falujukra.
- Szabolcsveresmart egyre több, nyugodtabb lakóhelyet kereső fiatal családnak ad otthont, a település korfája fiatalodó.
- A fiatal családok magas presztízsű foglalkozásokat űző tagokkal bírnak, a település kulturális élete dinamizálódik. A településen egyre több fiatal család költözik, a családfenntartó akár az ingázást is vállalva.
- A település népességmegtartó ereje magas, hiszen az alapfokú nevelés-oktatási intézmények biztosítottak megfelelő minőségben, továbbá az egészségügyi és szociális alapszolgáltatások is elérhetőek magas minőségben.
- A biztos megélhetés, tehát családok, háztartások anyagi biztonsága mellett a legfontosabb célként a lakosság egészségi állapota is javul, a prevenció fontos szemponttá válik.
- A közigazgatás a helyi közösséggel partnerségben működik, demokratikus önkormányzatiság jellemzi a települést.
- A település egyre büszkébb jelenére, hiszen egyre jobban becsben tartja múltját: nő a lakosság lokálpatriotizmusa.
- A Rétközi tó kedvelt közösségi helyszíne a településnek, mely egyrészt rekreációs és közösségi célokat szolgál, másrészt a falu látogatottságát is növeli.

Gazdaság

- Az első számú gazdasági cél – és célállapot – a piacgazdasági értelemben vett teljes foglalkoztatottság elérése. Szabolcsveresmart Községben minden aktív korú és munkaképes lakos, aki dolgozni szeretne, munkalehetőséget kap, illetve a közeli gravitációs centrumokban (gondolva kiemelten Kisvárdára) dolgozhat, és családi életét Szabolcsveresmarton éli meg.
- Az értékorientált közmunka-programok mellett a település gazdaságát erősödővé tevő helyi vállalkozások is nagyobb foglalkoztatóként vannak jelen.
- A településre több, nagyobb vállalkozás települt be, amely egyrészt a helyi gazdaság szektorális eloszlását optimalizálta, másrészt az önkormányzat adóbevételeket is növeli.
- Jelentősen csökkent a munkanélküliek száma, a foglalkoztatottak száma pedig dinamikusan nő, a munkaerőpiaci folyamatok ismét tartósan kedvezővé váltak.
- A falu gazdasági szerkezetében a primer (kiemelten mezőgazdaság) szektor megerősödik (elsődleges mezőgazdasági feldolgozás).
- A Rétközi tó és az arra épülő fejlesztések révén egyre több a településre látogató, az idegenforgalom és a horgászturizmus kimutatható szektorává válik a helyi gazdaságnak.

Környezet

- Szabolcsveresmart élhető, vonzó település. Zöldterületi ellátottsága, a közterületek minőségének átlagos színvonala magas, az értékőrző hasznosítás, fejlesztés folyamatos, a kulturális, közösségi infrastruktúra kínálata széles.
- A vonzó környezet, s benne a faluhoz kötődő, aktív közösségi életet élő helyi társadalom együttesen teremti meg azt a miliőt, amely a vendégek számára is vonzóvá teszi azt (kiemelten a Rétközi tó és annak környezete).
- A falu ökológiai imázsa sokat javult. A település óvja természeti értékeit és természetvédelmi területeit, amelyek egyre jobb állapotban vannak. Jelentősen növekedtek a zöldterületek.
- A falu lakossága rendkívül környezettudatos, ennek rendeli alá a közlekedési és fogyasztási szokásait. Tudatában van, hogy ő is részese a klimatikus változások előidézésének ezért mérsékli a kibocsátását. A helyi lakosság energiafelhasználási szokásai sokat változtak. Az Önkormányzat környezeti politikája igen sikeres, a falu közintézményei alacsony kibocsátással és megújuló energiák felhasználásával működnek, amellyel jó példát tudott mutatni a polgároknak is.
- A minőségi (lakó)környezet révén Szabolcsveresmart lakónépessége jelentősen nő, egyre több család települ be a faluba.

Fenti jövőkép akkor hatékonyan megvalósítható, ha az széleskörű társadalmi összefogásra, aktív partnerségi viszonyra épül. Szabolcsveresmart Községi Önkormányzatnak szükséges folytatnia és lehetőség szerint minőségileg tovább fejlesztenie partnerségét mind a helyi gazdasági szereplőkkel, mind a helyi civil szervezetekkel és helyi egyházakkal valamint a lakossággal. Javasolt továbbá erősíteni a nemzetközi kapcsolatokat, és a már meglévőket további együttműködési területekkel bővíteni.

1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

- Szabolcsveresmart Község együttműködik a funkcionális térség szereplőivel. Mind a közigazgatás, önkormányzatok, mind a gazdaság területén működik a kooperáció, egymás érdekeinek kölcsönös figyelembe vétele, a szinergiákból adódó lehetőségek kihasználása.
- A térségi munkamegosztás és együttműködés különösen példaértékűen működik a turisztikai szolgáltatások területén (kiemelten a Rétközi tó és az ahhoz kötődő turisztikai / horgász lehetőségek tekintetében).
- A falu elérhetősége sokat javult a szomszédos települések számára. A falu kerékpárutakon, közösségi közlekedéssel és jó minőségű közutakon egyaránt jól megközelíthető. Ezeket a közlekedési fejlesztéseket az ingázók számának növekedése tette elsősorban indokolttá.
- A mikro-térségben intenzív együttműködés bontakozott ki a fejlesztési projektek összehangolása érdekében, a térség forrás abszorpciós képessége javult.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a település fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése, a források allokálása szempontjából. Szabolcsveresmart Község horizontális településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

Fenntartható fejlődés:

Környezetileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát településfejlesztést segíti:

- A falu fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvnek tekinti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést.
- Fenntartható építés, a fenntartható építés-technológia alkalmazása a településfejlesztés során.
- Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.

A fenntartható társadalom és gazdaság elveit saját környezetükben, a realitások talaján kis lépésenként az egyes fejlesztési projektekben valósággá tenni.

Versenyképes fejlődés:

A település fejlesztése során kiemelten kell azokra a területekre fókuszálni, ahol Szabolcsveresmart Község komparatív előnyei, vagyis egyedi adottságain alapuló versenyelőnyei vannak. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak Szabolcsveresmart tartós versenyelőnyei. Szabolcsveresmart esetében ezek kiemelten a mezőgazdaságban és az egyenlőre kiaknázatlan, de potens Rétközi tóban öltenek testet.

Integrált fejlődés:

Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet legfőbb alapelemei a következők:

- Olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozza a fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez.
- Az infrastruktúrák kizárólagos fejlesztése helyett, olyan fejlesztéspolitika bontakozzon ki, amely a „soft” beavatkozási típusokat is kiemelten kezeli.
- A pontszerű fejlesztések helyett, a komplex, egymással szinergikus hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni.
- Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a településfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magánerő, magántőke mobilizálását.

Településfejlesztési elvek

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok megvalósítása

Szabolcsveresmart Község településfejlesztési koncepciója átfogó fejlesztési célokat (tématerületeket) határoz meg, amelyek hozzájárulnak a jövőképben megfogalmazottak realizálódásához. A négy átfogó cél (tématerület) kijelöli a falu legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozícionálja Szabolcsveresmart Községet és kijelöli a legfőbb hosszútávon megvalósítandó céljait. A település jövőképének legfőbb alkotóelemei, pillérei az átfogó célok, melyekből jelen koncepcióban négy átfogó cél került meghatározásra.
Szabolcsveresmart Község településfejlesztési koncepciója átfogó fejlesztési célokat határoz meg, melyek az alábbi tématerületekre koncentrálnak:

- ***Önkormányzati működéssel kapcsolatos célkitűzések***
- ***Közszolgáltatásokkal kapcsolatos célkitűzések***
- ***Természeti és épített környezettel kapcsolatos célkitűzések***
- ***Helyi gazdasággal kapcsolatos célkitűzések***

A tématerületeket a könnyebb érthetőség és a vizualitás érdekében színekkel jelöltük, és az egyes tématerületekhez rendelt Célok is az adott tématerülethez rendelt színnel kerültek kiemelésre.

TÉMATERÜLETEK BEMUTATÁSA

Önkormányzati működéssel kapcsolatos célkitűzések

CÉL 1.:
Szabolcsveresmart településhálózatban betöltött szerepének erősítése, településmarketing és demokratikus helyi kormányzás

Kistérségi együttműködés erősítése Szabolcsveresmart településhálózatban betöltött szerepének erősítése érdekében

Szabolcsveresmart Község a Kisvárdai járás 13. települése lakónépesség-számot tekintve, a települést a 2018. január 01-ei eszmei időpontban 1.610 fő lakta. Szabolcsveresmart Község Önkormányzata a Felső-Szabolcsi LEADER HACS közösséghez tartozik. A Felső-Szabolcsi LEADER HACS közössége a Felső-Nyírség területén fekszik. Teljes területtel jogosult települések száma 27, külterülettel jogosult 1 település (Kisvárda).
A megyében jellemző az aprófalvas településhálózat és a térséget is ez jellemzi. E térség természetes központja gazdasági, kulturális és a közlekedési értelemben a volt, és most újra járási székhely Kisvárda, amely tízezer lakost meghaladó városként nem lehetett volna tagja ennek a LEADER közösségnek, azonban a tanyás külterülete révén mégis csatlakozhatott.
A LEADER közösség jelenlegi 28 települése között négy kisváros található Ajak, Dombrád, Mándok és Záhony, valamint Kisvárda tanyás külterülete révén, egy nagyközség Tuzsér és 22 község (Anarcs, Benk, Döge, Eperjeske, Fényeslitke, Győröcske, Gyulaháza, Kékcse, Komoró, Mezőladány, Pátroha, Rétközberencs, Szabolcsbáka, Szabolcsveresmart, Tiszabezdéd, Tiszakanyár, Tiszamogyorós, Tiszaszentmárton, Tornyospálca, Újkenéz, Újdombrád, Zsurk).

A helyi önkormányzatnak kiemelt törekvése a térségi együttműködések bővítése, kihasználva a meglévő gazdasági ösztönző forrásokat, valamint a települések együttműködésében rejlő lehetőségeket.

Demokratikus helyi kormányzás Szabolcsveresmart belső kohéziójának erősítése érdekében

A 2011-es népszámlálási adatok szerint Szabolcsveresmart Községben mindösszesen a lakosság 4,6 %-a vallotta magát roma (romai, beás) származásúnak. A Szabolcsveresmarti Roma Nemzetiségi Önkormányzat hatékony munkát végez a cigány kisebbségnek a település közösségébe történő beilleszkedése érdekében. Az SZRNÖ évente tájékoztatja a lakosságot tevékenységéről, gazdálkodásáról, valamint a következő évi munkatervéről. Emellett a község lakosságát ruhaosztással, a roma lakosságot élelmiszer- és beiskolázási csomaggal, vetőmaggal, vetőburgonyával támogatják. Az önkormányzat rendezvényeit anyagilag segítik és személyesen is segédkeznek ezek lebonyolításában.

Az önkormányzati-nemzetiségi önkormányzati együttműködést kétoldalú megállapodás szabályozza. Jelenleg hatályos a Szabolcsveresmart Község Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2019. (01.15). határozata a Szabolcsveresmart Község Önkormányzata és Szabolcsveresmarti Roma Nemzetiségi Önkormányzat között létrejövő gazdálkodási megállapodásról szól.

Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására terjed ki; biztosítja a működés feltételeit, a községben elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést; támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét. A képviselő-testület a roma nemzetiségi önkormányzatok munkáját a törvényi előírás függvényében segíti, bevonja a véleménynyilvánítás, a települést érintő ügyek döntés előkészítésébe.

Cél a nyitott testületi munka kialakítása, a demokratikus helyi kormányzás megvalósítása.

A demokratikus helyi kormányzás a jó kormányzást (demokratikus döntéshozatalt, a döntés előkészítésben való közösségi részvételt, a konszenzusra való törekvést) és a közönség fenntartható fejlődés melletti elkötelezettségét jelenti.

Erre alapozva egy szolgáltató és gondoskodó falu víziója fogalmazódik a következő fejlesztési periódusban, ahol a közszolgáltatások ügyfélbarátok és szolidárisak.

A lakosság magasabb szintű bevonása szükséges a településfejlesztés folyamatába. A fejlesztések intenzívebb társadalmasításával a lakosság adott beavatkozásokkal kapcsolatos elfogadása is nő. A civil szféra szereplőivel szükséges intenzívebb kapcsolattartás, érintettség estén adott beavatkozás tervezési folyamatainak bevonásával, a megvalósítás során aktív részvevőként való pozicionálással erősödik az önkormányzati vezetés és a lakosság kapcsolatának minősége. A demokratikus helyi kormányzás feltételezi, hogy az önkormányzat lehetőségeihez képest járuljon hozzá a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához és az egyházak működési feltételeinek biztosításához. Az önkormányzati rendszer rentabilitásának és hatékonyságának növelése cél. A képviselő-testület tagjai csak akkor képesek bizonyítani a község lakosságának, hogy méltók a bizalomra, ha a korábbiaknál nyitottabban működnek, a testületi munkába jobban bevonják a falu lakóit. Ennek érdekében el kell érni, hogy a kapcsolattartás a gyakorlatban is megvalósuljon.

Településmarketing tevékenység elindítása, erősítése

A gazdaságfejlesztés, az ipartelepítés érdekében kiemelt feladat a befektetés-ösztönzés feltételeinek megteremtése, amely kapcsolódik az országosan és regionálisan működő információs hálózatokhoz. Szükséges kiépíteni egy hatékonyan működő befektetés-ösztönzési rendszert. Alapproblémaként azonosítható a falu gazdaságfejlesztését koordináló hatékonyan

működő szervezeti háttér hiánya adja. A szükséges információk és adatbázisok birtokában lehetséges elindítani egy promóciós eszközrendszer lefektetését, amely a befektetőkkel folytatott kommunikációt hivatott biztosítani. Jelenleg Szabolcsveresmart nem folytatott aktív marketing tevékenységet, vagyis a befektetők felé történő kommunikáció, befektetők megkeresése nem történik meg. Szükséges egy olyan koncentrált marketing tevékenység permanens gyakorlása, amely megfelelő piac szegmentáció alapján feltárja a kínálati lehetőségeit a keresleti oldalnak. Szabolcsveresmart adottságait, természeti kincseit, kulturális értékeit, hagyományait ismertető füzetek, rendezvények, programok megvalósítása elsődleges feladat. A község honlapjának bővítése, folyamatos frissítése itt is különösen fontos.

Helyi közszolgáltatások minőségének növelése

Szabolcsveresmarti Közös Önkormányzati Hivatal dolgozóinak jelenlegi képzettsége lehetővé teszi a képviselő-testület számára a megalapozott döntéshozatalt. A döntéseket megelőzően jobban támaszkodni kell az önkormányzat intézményeiben felhalmozódott tapasztalatokra, az intézmények vezetőit, szakembereit nem beosztottként, hanem partnerként kezelve.

Cél a hivatal dolgozóinak folyamatos képzésének biztosítása. A közszolgáltatásokhoz kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés azon szolgáltatások rendszerének minőségi javítását célozza, amelyek meghatározzák az életminőség és a lakossági komfortérzet feltételrendszerét

A képviselőtestület az önkormányzati törvényben és az ágazati törvényekben meghatározott kötelező feladatain túl, önként vállalt feladatot is ellát. Ezeknek a feladatoknak a további magas színvonalú ellátása fontos feladat a helyi önkormányzat számára.

CÉL 2.:
A települési önkormányzat gazdasági megerősítése, gazdálkodásának egyensúlyának megőrzése

A helyi önkormányzati bevételek hosszú távú stabilizálása

Az önkormányzat feladat és hatásköre a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a járások kialakításáról és egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően megváltozott. A közigazgatás átalakítási folyamata a megyei kormányhivatalok megalakulásával kezdődött és 2013. január 1-től a járási kormányhivatalok működése is megkezdődött. Ennek következtében az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. A polgármesteri hivatalok tevékenységének a településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés felé kell eltolódnia. Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése).

A helyi adók esetében az Önkormányzat képviselő testülete az adóztatást a továbbiakban is úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Szabolcsveresmart Község Önkormányzata által fenntartott intézmény a Közös önkormányzati hivatal és a költségvetési intézményként (szervként) működő Szabolcsveresmarti Óvoda.
Az önkormányzati bevételek szinten tartása és növelése érdekében meg kell vizsgálni az intézményi működési bevételek emelésének, illetőleg a feladatok más ellátási formában történő megvalósítási lehetőségét. Lehetőség szerint növelni kell az önkormányzati feladatellátáshoz a gazdálkodásba bevonható külső források nagyságát. (társulás, pályázati lehetőségek,). Cél, hogy a lakosság adófizetői készsége, hajlandósága növekedjen.

A helyi önkormányzati költségvetés egyensúlyának megőrzése
Szabolcsveresmart Önkormányzat költségvetése az elmúlt időszakban stabilnak tekinthető, mérlege pozitív. Ennek megőrzése érdekében az Önkormányzati feladatellátás érdekében meg kell vizsgálni az átadott pénzeszközök nagyságrendjét, szükségszerűségét, valamint a lakossági támogatások további fenntartását. El kell készíteni az önkormányzati vagyon műszaki állapotának felmérésén alapuló középtávú felújítási, beruházási tervet, megvalósításának fedezetét az éves költségvetési rendeletekben elsősorban az adóbevételekből kell biztosítani. Át kell tekinteni az intézmények működési rendszerét, keresni kell a költségtakarékos, hatékony gazdálkodási módokat. Tervezésben és finanszírozásban fokozottan érvényesíteni kell a tartósan jelentkező létszám-változások hatásait az intézményeknél. A feladatellátáshoz szükséges ingatlanvagyon teljes körű műszaki állapotvizsgálata eredményének ismeretében felújítási, beruházási programokat kell készíteni.

Közszolgáltatásokkal kapcsolatos célkitűzések

CÉL 3.:
Humán szolgáltatások minőségének fejlesztése

Nevelési-, oktatási-, közművelődési intézmények fejlesztése és a sportolási lehetőségek biztosítása
A településen óvodai ellátás [Szabolcsveresmarti Óvoda (OM azonosító: 202403, székhely: 4496 Szabolcsveresmart, Kossuth út 78 (hrsz: '201'))] és általános iskolai oktatás [Szabolcsveresmarti Kazinczy Ferenc Általános Iskola; OM azonosító: 033498; székhely: 4496 Szabolcsveresmart, Kossuth utca 76. (hrsz: '199')] érhető el.
A községben 1961. szeptember 1-től működik óvoda. 1990-ben megépült az új 3 csoportos, 75 férőhelyes korszerű óvoda, új helyen, az iskola közvetlen szomszédjában.
Az óvodás gyermekek élelmezése is az iskola konyhájáról történik.
A Szabolcsveresmarti Kazinczy Ferenc Általános Iskola fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Az iskolába járó és a napközis tanulók számát tekintve elmondható, hogy tanévről tanévre egyre kevesebb lett.
Feladat, hogy erősíteni kell a nevelési- oktatási intézmények térségben betöltött szerepét, magasabb szintű oktatás és a lehetőségek nagyobb körű kínálatával. Meg kell valósítani az óvoda tornaszobával történő bővítését, az iskola akadálymentesítését, a tornacsarnok teljes belső és külső átépítését, főzéskorszerűsítését (konyha-ebédlő felújítása, bővítése) Folytatni kell az intézmények fejlesztését, a beruházásokat (nyílászáró csere, fűtés rekonstrukció). Könyvtár könyvállományát, számítógépparkját tovább kell fejleszteni és bővíteni a

szolgáltatások körét. A településen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy helytörténeti, iskolatörténeti, és az halászat történetét bemutató állandó kiállítással jöjjön létre a tájház. A Faluházban létre kell hozni a gyermekek és fiatalok számára hasznos időtöltést biztosító ifjúsági házat.
Az óvodai ellátást tekintve alapvetően pozitívnak tekinthető az önkormányzat azon törekvése, hogy lehetővé tegye a szülők munkahelyre történő visszatérését, és az ennek érdekében megtett lépéseit.
Az általános iskolai köznevelés esetében sajnálatos ténynek tekinthető a tanulók számának a csökkenése, ami egyértelműen a demográfiai folyamatok eredménye.
A jövőkihívása, hogy a különböző feltételeknek és igényeknek megfelelően minden korosztály megtalálja a számára megfelelőmódot kulturális életének kiteljesítésére. Az önkormányzat feladata, hogy ezeket az alternatívákat biztosítsa úgy, hogy vagy saját maga valósítja meg, vagy pl. civil szervezetekkel együttműködve, azoknak segédkezet nyújtva hívja életre azokat.

Egészségügyi alapellátások és a szociális szolgáltatások fejlesztése, biztosítása
Szabolcsveresmart Község Önkormányzata az egészségügyi alapellátások körében gondoskodik a háziorvosi ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról. Fogorvosi alapellátás és egészségügyi szakellátás valamint orvosi ügyelet a 15 km-re fekvő Kisvárdán férhető hozzá a lakosok számára. A településen fiókgyógyszertár működik napi rendszerességgel, $11^{\underline{00}}$ és $14^{\underline{00}}$ óra között.
Szociális közszolgáltatások között a településen a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, az étkeztetés és a házi segítségnyújtás is elérhető.
Az önkormányzat célja a házi gondozói szolgálat az étkeztetés, gyermekjóléti szolgálat költség-hatékony ellátásának feltételeinek kidolgozása azzal, hogy a település függetlenségét és önállóságát fenntartsa.
Cél a hatékony egészségügyi rendszerek, prevenció és rehabilitáció szélesítése; a prevenció és egészségmegőrző programok, szemléletformálási akciók fenntartása az egészségügyi szféra és civil szervezetek bevonásával. Kiemelten fontos a demográfiai folyamatok miatti idősek mellett a perifériára szorultak ellátásának, re-integrálásának segítése.

Természeti és épített környezettel kapcsolatos célkitűzések

CÉL 4.:
A települési infrastruktúra minőségének fejlesztése

Szabolcsveresmart szalagtelkes, több utcás település a Rétközben. A telkek soros beépítésűek. Az épületek hagyományosan oldalhatáron állnak. Az utcák előkertes beépítésűek. Szabolcsveresmart lakótelkeit rendezett, virágos előkertek, hosszú földszintes házak, velük szemben elhelyezkedő gazdasági épületek, és gyümölcsösként hasznosított, hosszan elnyúló kertek jellemzik. A település falusias jellegét őrzi, amit jól jeleznek a hagyományos szalagtelkekhez köthető, az utcára merőleges tengelyű beépítések.
Déli részét Kis-végnek, észak felé eső részét Tisza- végnek nevezik. Hozzá tartozik az ÉK-re fekvő Rozsálypuszta, amely korábban önálló falu volt.
Szabolcsveresmart területén műemléki terület, történeti táj, műemléki jelentőségű terület nem került kijelölésre.

Jelenleg a településen 562 db lakóház található, melyből 503 ház van ellátva vezetékes ivóvízzel. A lakóházak 70%-a gázzal fűthető. A szennyvízhálózat a település nagy részén kiépült, kivéve a két korábbi külterületet. A község a crossbar rendszerbe bekapcsolódott, valamint a szervezett kommunális szilárd hulladékgyűjtés is megoldott (minden hét szerdáján szállítják el a hulladékot). Szabolcsveresmarton lakhatási szegregáció nincs. Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság nincs a településen.

A fenntarthatóság érdekében elsősorban a meglévő lakóterületi térségek tartalékainak kihasználása feladat a területeket új zöldfelületekkel, forgalomcsillapítással vonzóvá kell tenni, a falusi léptéket megtartva. A lakóterületi fejlesztéseket a kompakt település elveinek érvényesítése hassa át: törekedik a település a horizontális terjeszkedés visszaszorítására, a növekedési igény részben vertikális irányban, részben pedig a ritka beépítettségű területeket hatékonyabb kihasználásával vagy intenzívebb terület-felhasználással kielégítésére. Azaz az organikus és intenzív településfejlődés jellemzői szerint a foghíjszerűen kiüresedő telkeken, helyben átépülő lakóházak jelentik a folyamatos és harmonikus megújulást.

Új lakások építése mellett fontos feladat az üresen álló – elrendezésben, műszakilag vagy funkcionálisan nem megfelelő – lakások bevonása az ingatlanpiacra, ami szorosan összefügg a bérlakásépítéssel és a leromló lakóterületek megújításával.

Szabolcsveresmart fejlődésének egyik kulcstényezője a települési közlekedés fenntartható fejlesztése, a környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése. A megközelíthetőség és elérhetőség fontos alapfeltétele a gazdasági fejlődésnek, a kedvezőtlen demográfiai tendenciák megfordításához közvetlen módon is hozzájárulhatnak az ilyen jellegű beruházások.

A falu közlekedési infrastruktúrájában számos szűk keresztmetszet beazonosítható, melyek a helyben élők életminőségére kedvezőtlen hatással vannak.

Bár nem kizárólagosan a falu döntési kompetenciájába tartozó (nagy)beruházás, de a településen átmenő állami tulajdonú közutak felújítása szükséges.

A belterületi közúti forgalomban továbbra is vannak problémás keresztmetszetek (közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések), emellett az alacsonyabb rendű felvezető útszakaszok szűk kapacitása is a belterületi úthálózat fejlesztését igénylik.

Pályázati lehetőségek kihasználásával törekedni szükséges a Rétköz-tó körüli kerékpárút (kerékpárút-hálózat) kialakítására.

A települési Környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási program felülvizsgálata szükséges. A települési közművek fejlesztése folyamatos feladat és cél. A közvilágítást szükség szerint tovább kell bővíteni, az ivóvízhálózat felújítását folytatni kell. Felújítási tervet kell készíteni az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok vonatkozásában. Fejleszteni szükséges a település kül- és belterületi úthálózatát szilárd burkolatú úttal. A település parkosításának tovább folytatása szükséges. Az egyéb belterületen élők érdekében folyamatosan biztosítani kell az útkarbantartást.

Szabolcsveresmart számára az elkövetkező évek egyik legfontosabb kihívása, hogy miként tudja mérsékelni a fosszilis energiahordozóktól való külső függőségét. Ennek elsődleges eszközei az energiahatékonyság növelése, valamint a megújuló energiaforrások széleskörű használata.

A cél keretében a közszolgáltatást nyújtó intézmények energiahatékonyságának fokozása, épületgépészeti rendszerének energetikai célú korszerűsítése, a megújuló energiaforrások részarányának növelése jelenik meg. Az uniós célok és elvárások, s ezzel összefüggésben a rendelkezésre álló források, és a környezet állapotával szemben erősödő általános társadalmi elvárások az energiagazdálkodást a fejlesztések fókuszába állítják.

Emellett szükséges a megújuló energiaforrások használatának elterjesztését segítő szemléletformálási akciók - figyelemmel a táj- és természetvédelem, valamint a klímaváltozás elleni küzdelem, összehangolt szempontrendszerére – megvalósítása is.

CÉL 5.:
A természeti környezet állagmegóvása, fejlesztése

Szabolcsveresmart 'Magyarország kistájainak katasztere' szerint a Rétköz kistáj részét képezi. Tájhasználata nagyon vegyes.
A szántókon szántóföldi növénytermesztés (búza, árpa) és takarmánynövény termesztés (kukorica, napraforgó) egyaránt folyik.
A gyümölcsösök összterületének aránya jelentős. Ezek elsősorban ültetvények formájában találhatóak a településen. A szőlő illetve kertgazdaság is megjelenik, azonban ezek aránya elenyésző.
A gyepterületek főként a település DNy-i részén vannak jelen, ezek egy része ex lege védett láp, illetve ökológiai hálózat magterület és pufferterület részét képezik.
A településen található tájképi értékek a nagy kiterjedésű értékes vízfelületek, a síkság természeti adottságokhoz igazodó szántó- és gyepgazdálkodása, vizes élőhelyei, az értékes növény-és állatvilág, a területen előforduló értékes madárfajok vonulási, illetve fészkelő helyei, a jellemző társulások, mint például mocsárrétek, üde és nedves cserjések, őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok, folyómenti bokorfüzesek, harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet valamint a változatos méretű és tulajdonviszonyú, mezsgyével szegélyezett szántók rendszere.
Szabolcsveresmartot érinti a Kisvárdai gyepek különleges természetmegőrzési terület, mint Natura 2000 terület valamint a Felső-Tisza kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület és Felső-Tisza különleges madárvédelmi terület. Továbbá Ex lege védett lápterület és Ramsari madárvédelmi terület is megtalálható.
Szabolcsveresmart területén található tájökológiai konfliktusok közül a legjelentősebbnek az invazív fajok térhódítása tekinthető. Az ültetvényként megjelenő fehér akác (Robinia pseudoacacia) napjainkra már a település minden apró szegletén megtalálható, a legnagyobb kiterjedésben pedig a Rétközi-tó partjainál található. Az agresszívan terjedő fafaj kiszorítja a tájra jellemző őshonos fajokat, ezáltal csökken a fajok természetes élőhelye, és egyúttal a biodiverzitás mértéke. Az akác mellett szintén gondot okoz a mirigyes bálványfa (Ailanthus altissima) terjedése.
A nagyüzemi művelésű szántókon, sok helyen nincs se fasor, se mezsgye, ezek hiánya tájökológiai és funkcionális tájhasználati konfliktust eredményezhet. Gondosan megtervezett mezővédő erdősávok telepítése nem csak a biodiverzitás növelése miatt fontos, de hatással lehet többek között a hőmérsékletre, a levegő víztartalmára, a talajéletre, a párolgásra és a termésmennyiségre is.
A természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges a jelenleg érvényes védelmek megerősítése. A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük határos lakóterületi fejlesztések koordinálása. Mivel a természeti területek sok esetben a rekreáció színterei is egyben, megőrzésük szempontjából további lényeges feladat azok tehermentesítése.

A környezet védelme így a zöldfelületek fejlesztésével (mikroklimatikus hatások biztosítása), a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmének erősítésével, a település-sziluett védelme, kilátásvédelem megvalósításával tervezett.
A következő évtizedekben kiemelt figyelmet kell fordítani a klímaváltozás globális és lokális hatásaira, adaptációs és mitigációs stratégiákat kell alkotni. A klímaváltozás és egyéb globális környezeti problémák fokozódó környezettudatosságra kell ösztönözzék a társadalmakat.

Helyi gazdasággal kapcsolatos célkitűzések

CÉL 6.:
Turisztikai fejlesztések megvalósítása, Szabolcsveresmart idegenforgalmi fejlesztése

A település eddig kiaknázatlan lehetősége a turizmus, hiszen a Rétközi-tó található itt, amely Kisvárda, Döge, Szabolcsveresmart és Kékcse települések által közrefogott, gyönyörű természeti környezetben lévő, állami tulajdonban lévő, 470 hektár területen fekvő mesterséges tó (víztározó). Feltöltött állapotában Magyarország egyik legnagyobb mesterséges tava. Az élő Tiszától kb. 900 méterre, Kisvárdától légvonalban néhány km-re helyezkedik el. Partját állami tulajdonú földek, túlnyomórészt erdők és ligetek borítják. Potens fejlesztési lehetőségek:

- Horgászhelyek a parton
- Rendezvényhelyszín
- Állandó horgászhelyek, stég, strand, szalonnasütő
- Faházak, csónakkikötők
- Épített sziget a kotort iszapból, vízi sport lehetőségek
- Sátras kemping, kikötő, kiszolgáló épület
- Strand
- Sétaösvény
- Kilátó
- Erdei iskola és ökocentrum

A település közigazgatási területén, a tóparton már épül egy angol nyelvű bentlakásos teniszakadémia a hozzá tartozó 48 fős kollégiummal, főépülettel, egy center- és további 11 teniszpályával, mely remény szerint felfrissíti a település turisztikai tématerületű fejlesztési elképzeléseit.
A helyi önkormányzat komoly turisztikai fejlesztési elképzelése egy horgászcentrum létrehozása, melyhez a pályázati forrásokat folyamatosan keresi az önkormányzat.
A turisztikai és rekreációs piaci jelenlét növeléséhez szükséges a falu idegenforgalmi vonzerejének növelése, a kiszolgáló infrastruktúra és szolgáltatások (szállás- és vendéglátóhelyek) összehangolt fejlesztése, a turisztikai marketingkommunikáció intenzív és differenciált megvalósítása, valamint a turizmus helyi szervezeti rendszerének megújítása, idegenforgalmi hálózatok és egymásra épülő programcsomagok létrehozása.
Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztéseket integráltan, térségi alapon zajló turisztikai szervezetrendszer fejlesztése révén szükséges megvalósítani. Térségi vendégforgalmi stratégia alapján integrált szemléletű fejlesztés, szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése: mind az attrakciók, mind a háttérinfrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, diverzifikálása.

CÉL 7.:
A helyi gazdaság megerősítése, munkahelyteremtés

A község és az egész térség egyik jelentős problémája a munkanélküliség. A fiatalok Szabolcsveresmarton tartása érdekében támogatni kell a munkahelyteremtő beruházást kezdeményező vállalkozókat, az ehhez szükséges terület biztosításával, infrastruktúra kialakításával.
Perifériális elhelyezkedése nagymértékben meghatározza a térség gazdasági helyzetét. A hátrányos helyzet ebből adódóan a gazdaságban szinte mindenütt jelen van. A helyi gazdaság szerény erejét mutatja a regisztrált vállalkozások fajlagosan is igen alacsony száma. A településen az egy lakosra jegyezett tőke aránya sajnálatosan rendkívül alacsony hasonlóan az egy főre jutó jegyzett tőke értékét. A településen nagyfoglalkoztató nincs, gyakorlatilag mikrovállalkozások működnek Szabolcsveresmart Községben. Jelentős foglalkoztató betelepülése belátható időtávban nem realizálható.
A település eddig kiaknázatlan lehetősége a turizmus, hiszen a Rétközi-tó található itt, amely Kisvárda, Döge, Szabolcsveresmart és Kékcse települések által közrefogott, gyönyörű természeti környezetben lévő, állami tulajdonban lévő, 470 hektár területen fekvő mesterséges tó (víztározó). Feltöltött állapotában Magyarország egyik legnagyobb mesterséges tava. Az élő Tiszától kb. 900 méterre, Kisvárdától légvonalban néhány km-re helyezkedik el. A település közigazgatási területén, a tóparton már épül egy angol nyelvű bentlakásos teniszakadémia a hozzá tartozó 48 fős kollégiummal, főépülettel, egy center- és további 11 teniszpályával, mely remény szerint felfrissíti a település turisztikai tématerületű fejlesztési elképzeléseit.
Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem mutató értéke sajnos elmarad mind a Felső-Szabolcsi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület településeinek átlagértékével, mind a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei átlagtól.
A gazdaságfejlesztés célja a stabil, erős helyi gazdaság megalapozása, amely a meglévő munkahelyeket képes megtartani és új munkahelyeket létrehozni. Olyan munkahelyeket, amelyek a község lakói számára képzettségüknek és készségeiknek megfelelő, vonzó lehetőséget kínálnak, és olyan jövedelmet biztosítanak, amely megalapozza a jólétüket.
Az alapanyag termelés és élelmiszer-feldolgozás terén kitörési pontot a magasabb hozzáadott értékű, kiemelkedő minőségű termékek előállítása jelenthet, kihasználva a kiváló beltartalmi értékekkel rendelkező alapanyagok által nyújtott lehetőségeket. Az agrártermékek versenyképességének és piaci stabilitásának kiemelkedő tényezője a minél magasabb szintű és minőségű feldolgozottság. A mikro-és kisméretű élelmiszer feldolgozóknak jelentős szerepük van a helyi, járási ellátásban, és a foglalkoztatásban, azonban kiemelkedően fontos, hogy a szoros együttműködés (például szövetkezeti forma, integrátori szerepkör) jellemezze a termelés és értékesítés folyamatát. Az adott iparág munkaerő keresleti igénye az alacsony képzettségű, betanított munkaerő, ezért képes lenne a magas számú képzetlen munkaerő foglalkoztatására.
Felismerve a helyi foglalkoztatásban betöltött jelentős szerepüket, meg kell teremteni a fejlődésre képes mikro- és kisvállalkozások piaci versenyképességének stabilizálásához szükséges feltételeket. A helyi erőforrásokból előállított helyi termékek kiemelkedő gazdasági potenciállal bírnak ezért a fejlesztési stratégia fontos elemét képezhetik. A helyi gazdaságok elérhetik azt az áttörést, hogy a helyben, magas színvonalon előállított és feldolgozott

termékeknek jelentős szerepük legyen a piacon. A megerősödéshez a megfelelő marketingtevékenység elengedhetetlen.
Fontos az iparterület-fenntartási, fejlesztési/bővülési tervének kivitelezése.
Az Önkormányzat törekszik további gazdasági övezetek kijelölésére, azok alapinfrastruktúrájának kiépítésére, a bevonzani kívánt gazdasági társaságok, vállalkozások tekintetében törekedni szükséges arra, hogy azok lehetőség szerint színesítsék, diverzifikálják Szabolcsveresmart gazdaságát.
A közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően sikerült az elmúlt években mérsékelni a munkaerő piaci krízist Szabolcsveresmarton. A közfoglalkoztatásnak köszönhetően már a település egyik legnagyobb foglalkoztatója az önkormányzat lett. A közfoglalkoztatás mára egy olyan potenciállá változott, amelynek gazdasági erőt is képvisel. A közfoglalkoztatásnak azonban fokozatosan el kell mozdulnia a szociális gazdaság irányába, hogy fenntartható váljon. A szociális gazdaságfejlesztés során egyszerre kell fókuszálni a kínálatfejlesztésre és a keresletélénkítésére.

A Településfejlesztési Koncepció célrendszere

2.2. Részcélok és beavatkozások területei egységének meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A településnek rendelkeznie kell egy olyan hosszú távú jövőképpel, amely egy tudatos értékválasztást tükröz, illetve kijelöli azt a célállapotot, amelyet Szabolcsveresmart el kíván érni. A jövőkép egy olyan vízió, amely a helyzet meghatározásból származó megállapításon alapul. Az átfogó célok (tématerületek) Szabolcsveresmart középtávú, vagyis 10-15 éves fejlesztéspolitikai céljait rögzítik. A jövőkép elérése érdekében kerülnek meghatározásra az átfogó célok (tématerületek), vagyis a jövőkép teljesülésének előfeltételei. Azokat a középtávon realizálandó fókuszpontokat rögzítik, amely a településfejlesztés súlypontjai lesznek, továbbá kellően komplexek és átfogóak, azaz minden fejlesztési területet beazonosít, rögzít. Esetünkben a célállapot az átfogó célok esetében megegyezik a jövőkép eléréséhez rendelt időponttal.
Szabolcsveresmart Község településfejlesztési koncepciója átfogó fejlesztési célokat határoz meg, melyek az alábbi tématerületekre koncentrálnak:

- ***Önkormányzati működéssel kapcsolatos célkitűzések***
- ***Közszolgáltatásokkal kapcsolatos célkitűzések***
- ***Természeti és épített környezettel kapcsolatos célkitűzések***
- ***Helyi gazdasággal kapcsolatos célkitűzések***

A tématerületeket a könnyebb érthetőség és a vizualitás érdekében színekkel jelöltük, és az egyes tématerületekhez rendelt Célok is az adott tématerülethez rendelt színnel kerültek kiemelésre. Az egyes tématerületekhez au alábbi célok kerültek rögzítésre:

Önkormányzati működéssel kapcsolatos célkitűzések
CÉL 1.: Szabolcsveresmart településhálózatban betöltött szerepének erősítése, településmarketing és demokratikus helyi kormányzás
CÉL 2.: A települési önkormányzat gazdasági megerősítése, gazdálkodásának egyensúlyának megőrzése

Közszolgáltatásokkal kapcsolatos célkitűzések
CÉL 3.: Humán szolgáltatások minőségének fejlesztése

Természeti és épített környezettel kapcsolatos célkitűzések
CÉL 4.: A települési infrastruktúra minőségének fejlesztése
CÉL 5.: A természeti környezet állagmegóvása, fejlesztése

Helyi gazdasággal kapcsolatos célkitűzések
CÉL 6.: Turisztikai fejlesztések megvalósítása, Szabolcsveresmart idegenforgalmi fejlesztése
CÉL 7.: A helyi gazdaság megerősítése, munkahelyteremtés

A célrendszer belső koherenciáját az alábbi ábra szemlélteti.

A Településfejlesztési Koncepció célrendszerének belső koherenciája

	CÉL 1.: Szabolcsveresmart településhálózatban betöltött szerepének erősítése, településmarketing és demokratikus helyi kormányzás	CÉL 2.: A települési önkormányzat gazdasági megerősítése, gazdálkodásának egyensúlyának megőrzése	CÉL 3.: Humán szolgáltatások minőségének fejlesztése	CÉL 4.: A települési infrastruktúra minőségének fejlesztése	CÉL 5.: A természeti környezet állagmegóvása, fejlesztése	CÉL 6.: Turisztikai fejlesztések megvalósítása, Szabolcsveresmart idegenforgalmi fejlesztése	CÉL 7.: A helyi gazdaság megerősítése, munkahelyteremtés
CÉL 1.: Szabolcsveresmart településhálózatban betöltött szerepének erősítése, településmarketing és demokratikus helyi kormányzás							
CÉL 2.: A települési önkormányzat gazdasági megerősítése, gazdálkodásának egyensúlyának megőrzése							
CÉL 3.: Humán szolgáltatások minőségének fejlesztése							

	CÉL 1.: Szabolcsveresmart településhálózatban betöltött szerepének erősítése, településmarketing és demokratikus helyi kormányzás	CÉL 2.: A települési önkormányzat gazdasági megerősítése, gazdálkodásának egyensúlyának megőrzése	CÉL 3.: Humán szolgáltatások minőségének fejlesztése	CÉL 4.: A települési infrastruktúra minőségének fejlesztése	CÉL 5.: A természeti környezet állagmegóvása, fejlesztése	CÉL 6.: Turisztikai fejlesztések megvalósítása, Szabolcsveresmart idegenforgalmi fejlesztése	CÉL 7.: A helyi gazdaság megerősítése, munkahelyteremtés
CÉL 4.: A települési infrastruktúra minőségének fejlesztése							
CÉL 5.: A természeti környezet állagmegóvása, fejlesztése							
CÉL 6.: Turisztikai fejlesztések megvalósítása, Szabolcsveresmart idegenforgalmi fejlesztése							
CÉL 7.: A helyi gazdaság megerősítése, munkahelyteremtés							

erős kapcsolat
közepes kapcsolat
gyenge vagy nincs kapcsolat

2.2.2 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Szabolcsveresmart Község nem került településrészekre bontásra, jelen fejezet nem releváns.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A településfejlesztési koncepció egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg. A megalapozó vizsgálat részletesen bemutatja a település jelenlegi helyzetét, a gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatokat, tendenciákat.
A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat a kijelölt átfogó és részcélok mentén lehet kijelölni. Az adatok körének kijelölésekor elsődleges szempont, hogy ezen adatokkal a kívánt változások mérhetőek legyenek.

Szabolcsveresmart	Adat időpontja	Mutató forrása	Aktuális érték
Lakónépesség	2018.01.01.	KSH területi adatbázis (Helységnévtár)	1 610
A belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt)	2017. év	KSH területi adatbázis	92
A belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt)	2017. év	KSH területi adatbázis	148
Öregségi mutató	2015. év	TEIR	1,16
Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft)	2014. év	TEIR	2
Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)	2014. év	TEIR	2,1
Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra (db)	2014. év	TEIR	140,2
Regisztrált őstermelők száma (fő)	2015. év	TEIR	115
Lakásállomány (db)	2018.01.01.	KSH területi adatbázis (Helységnévtár)	562
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	2017. év	KSH területi adatbázis	529
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	2017. év	KSH területi adatbázis	1 423
Közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	2015. év	TEIR	86,1
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m3)	2017. év	KSH területi adatbázis	45,06

Szabolcsveresmart	Adat időpontja	Mutató forrása	Aktuális érték
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	2015. év	TEIR	51,1
Háztartási gázfogyasztók száma (fő), száz lakásra	2015. év	TEIR	65,1
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	2017. év	KSH területi adatbázis	359
Összes elszállított települési hulladék (tonna)	2017. év	KSH területi adatbázis	371,1
A lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna)	2017. év	KSH területi adatbázis	366,2
A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék (tonna)	2017. év	KSH területi adatbázis	34,7

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Terület-felhasználást érintő beavatkozások:

- Nagykiterjedésű idegenforgalmi / turisztikai terület a tározó északi karéja mentén;
- Gazdasági terület kialakítása a Dózsa György utca végén, külterületi és belterületi ingatlanok bevonásával;
- Kereskedelmi szolgáltató terület kialakítása a Petőfi utca déli végénél, külterületen;

Infrastrukturális változások

- Tervezett kerékpárutak
    - Döge és Kékcse irányába a 3832. és 3830. sz. összekötő út mentén

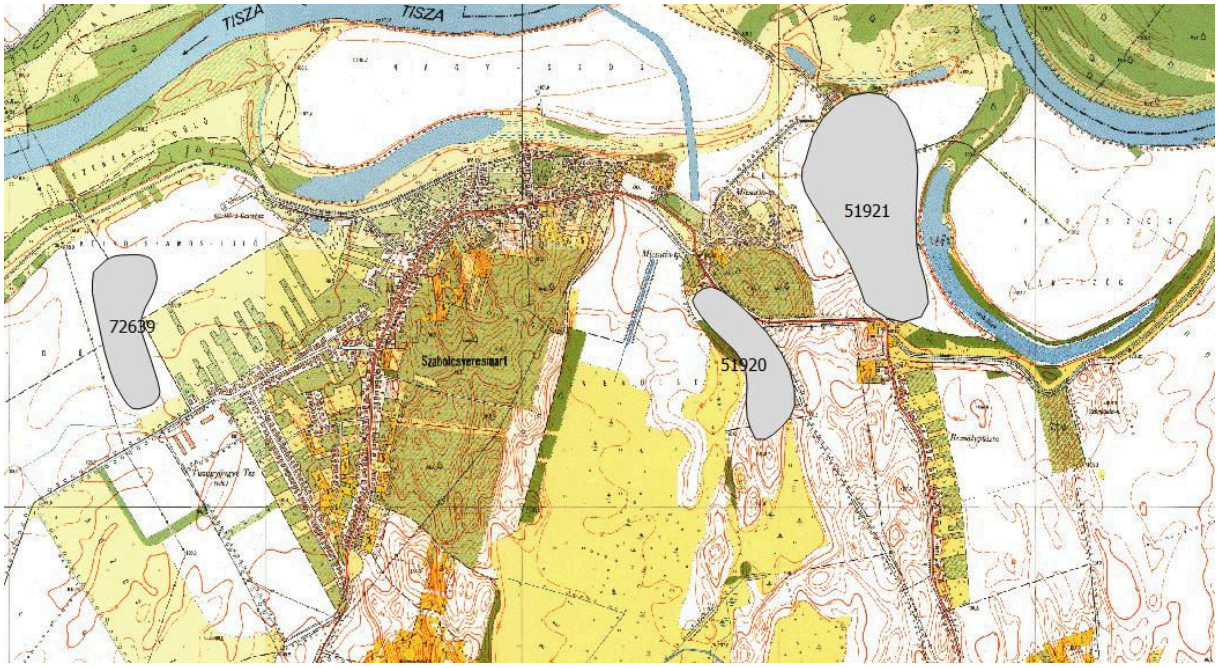
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésre

A kulturális örökség védelmét a 2001. évi LXIV. törvény szabályozza. A törvény hatálya a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra terjed ki. A művi értékeket is magába foglaló fejlesztések szabályozási kereteinek meghatározásánál, elsődleges szempont kell, legyen az adott érték védelme mellett a hasznosítására irányuló infrastrukturális beruházás szigorú kereteinek rögzítése egyedi jelleggel. Továbbá a közvetlen környezet illeszkedési elvét is, különös tekintettel lakó és gazdasági területek határvonalánál. A helyi építési szabályzatban a feltétel rendszerét ki kell dolgozni, figyelembe véve a fenntarthatóságot.

Szabolcsveresmart közigazgatási határában található nyilvántartott régészeti lelőhelyek

azonosító	név	leírás	HRSZ
47540	Szőlőhegy, részben Kékcse határában	neolit település, terepbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	05, 2534, 2533, 2532, 2535, 2540, 2539, 2541, 2538, 2537, 2536, 2531, 2530, 2529, 2547, 2546, 2545, 2542, 2543, 2544, 2548, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2561, 2560, 2559, 2558, 2552, 2553, 2554, 2557, 2555, 2556, 2551, 2550, 2549, 2527, 2526, 2528, 0118/5, 04/3
47548	Kopaszdomb-dűlő, részben Kékcse határában	újkőkori és bronzkori település, terepbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	0118/5, 0103/2, 0109/2, 0127/3
47549	Kopaszdomb teteje, részben Kékcse határában	neolit település, terepbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	0109/11, 0109/2, 0109/12, 0109/10, 0109/9, 0109/8
51920	Szelérd-domb	honfoglaláskori-Árpád-kori temető sírjait tárták fel a lelőhelyen	0127/3, 501, 0128/2, 0128/23, 0128/24, 0128/25, 0128/26, 0128/27, 0128/28, 0128/29, 0128/30, 0128/31, 0128/32, 0128/33, 0128/4, 0127/1, 0126/8, 0124/1, 093/2
51921	Sztálin u. 14., Rozsály	késő középkori temető	0104/4, 0104/5, 0114/2, 0115/1, 0115/2, 0115/3, 0115/4, 0115/5, 0117/2, 0119/3, 0119/4, 088/5, 093/1, 757, 758, 759, 760/1, 760/2, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791/1, 791/2, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812
51922	Petlend	okleveles adatok alapján ismert középkori falu	0186, 0187, 0190/5, 0190/6, 0190/7, 0190/8, 0190/9, 0190/2, 0191/2, 012
51925	Fehérrét Ny-i szegélye	bronzkori település, terepbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	0127/3, 0188, 0180/4, 0191/1, 0190/4
72639	Külső-Szamos-dűlő D-i része	terepbejárás során sikerült térképezni a felszíni kerámiatöredékek szóródása alapján	057/31, 054/3, 054/2, 054/1, 055, 057/30, 057/29, 057/28, 057/26, 057/25, 057/24, 057/23, 054/4, 054/6, 054/5, 053, 052/1, 377, 376, 057/21, 057/20, 057/19, 057/22, 057/27

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek Szabolcsveresmart északi határában

A nyíregyházi Jósa András Múzeum Régészeti Adattárának feljegyzései alapján további régészeti lelőhelyek valószínűsíthetők még Szabolcsveresmart határában, azonban a kevés és pontatlan helymegjelölések miatt ezek pontos beazonosítása nem lehetséges.

Malomérszög-dűlő
1964-ben Melis Katalin végzett itt terepbejárást, amikor is késő bronzkori település nyomait térképezte.

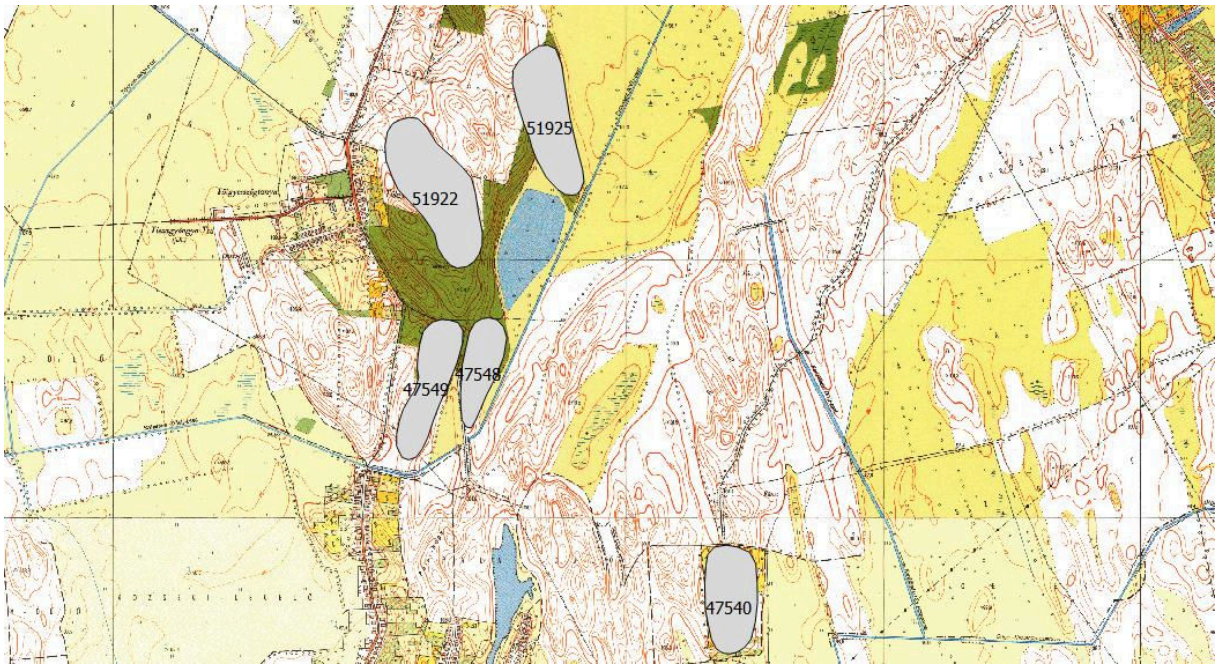
Malomérszög-dűlő dél
1964-ben Melis Katalin végzett itt terepbejárást, amikor is kora bronzkori település nyomait térképezte.

Malomérszög-dűlő észak
1964-ben Melis Katalin végzett itt terepbejárást, amikor is kora bronzkori település nyomait, valamint egy vaskori temető szétdúlt sírjainak maradványait térképezte.

Alsó-Rozsály-dűlő
1964-ben Melis Katalin végzett itt terepbejárást, amikor is rézkori, kora bronzkori, késő bronzkori, vaskori és középkori település nyomait térképezte.

Rozsály
A Magyar Nemzeti Múzeum MNM 1877/186. számú adattári tétele alapján egy késő bronzkori raktárlelet került felszínre.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek Szabolcsveresmart déli határában

Szabolcsveresmart közigazgatási határában húzódó régészeti érdekű területek

Fehér-rét partja

Szabolcsveresmart határában régészeti érdekű területeket találunk az egykori szikes tavak, mocsarak, lápok magas partjain. A Fehér-rét Szabolcsveresmart közigazgatási határába eső vízmentes magaspartja régészeti érdekű területnek minősül, ahol a kulturális örökség védelméről szóló törvény értelmében régészeti leletek előkerülésére kell számítani.

Műemlék, műemlékegyüttes

Református templom, műemléki törzsszám: 6087, hrsz.: 78. Kossuth u. 9.
Késő barokk stílusban épült teremtemplom, szentélye sokszögzáródású, a nyugati homlokzaton háromszintes toronnyal. A tornyot órapárkányos, törtvonalú toronysisak fedi.

A műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

Szabolcsveresmart közigazgatási határában a műemlékvédelem sajátos tárgyai közé sorolt történeti kert, temető és temetkezési hely nem található.

Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Szabolcsveresmart területén műemléki terület, történeti táj, műemléki jelentőségű terület nem került kijelölésre. Az országos műemléki védelem alatt álló épületek esetén a védéshez kapcsolódóan, külön jogszabályban nem jelöltek ki műemléki környezetet. Ennek megfelelően a református templom műemléki környezetének megrajzolásakor a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény rendelkezései az irányadóak. A református templom ex-lege műemléki környezete a 76, 77/3, 96, 157, 159, 80/1, 156, 155 helyrajzi számú ingatlanokat fedi le.

Nemzeti emlékhely

Szabolcsveresmart területén a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény alapján kijelölt nemzeti emlékhely nem található.

Helyi védelem

Szabolcsveresmart Község Önkormányzata Képviselő-testületének A településkép védelméről szóló 3/2018. (II.15.) önkormányzati rendelete nem jelöl meg helyi védelem alatt álló építészeti örökségi elemet Szabolcsveresmart közigazgatási határában.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A településfejlesztéshez kapcsolódó feladatok ellátásában, a fejlesztések megvalósításához szükséges pályázatok elkésztésében és a projektek menedzselésében, ellenőrzésében így egy állandó, műszakilag – gazdaságilag – pénzügyileg – jogilag képzett szervezeti egység vesz részt az Önkormányzati Hivatalon belül. Ez a szervezeti egység látja el a településfejlesztéssel és a beruházásokkal kapcsolatos főbb feladatokat.
Az ő munkájukat segítik a Képviselőtestület Bizottságai, és az eseti jelleggel megbízott külső tanácsadó cégek.

A településfejlesztés megvalósításáért két szervezeti egység felelős, egyrészt egy stratégiai menedzsment szint, másrészt egy operatív menedzsment szervezeti egység.

Stratégiai menedzsment szint

Képviselő-testület
A stratégiai döntéshozatal a Képviselőtestület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról (költségvetési rendelet), az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról, valamint a település térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadásáról/módosításáról.

Bizottságok
A Képviselőtestület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző bizottságai.

A stratégiai menedzsment szervezet a stratégia egészének megvalósulását követi nyomon, a megvalósult fejlesztések egymásra gyakorolt hatását vizsgálja, a kockázatok elemzését és értékelését is elvégzi, ellenőrzi és irányítja az operatív szint tevékenységét. A stratégiai menedzsment feladata, hogy vizsgálja azon külső –elsősorban szabályozási-, társadalmi-, gazdasági környezet változásához kötődő- tényezőket, melyek a stratégia megvalósulására hatással vannak. Mindezek figyelembevételével szükség esetén beavatkozási javaslatokat fogalmaz meg, azokról döntéseket hoz. Feladata még a támogató szervezetekkel, stratégia megvalósításában kiemelt jelentőségű partnerekkel történő kapcsolattartás, együttműködés.

Az **operatív menedzsment szervezeti egység** tagjai az önkormányzat munkatársai és szükség esetén külső megbízottak. Az operatív menedzsment felelős az egyes projekt tevékenységek szakmai, pénzügyi lebonyolításáért, azok megfelelő határidőre történő teljesüléséért. A menedzsment szervezet beszámolókat készít a stratégiai menedzsment szervezetnek illetve a támogatók felé.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A Településfejlesztési Koncepció (TK) végrehajtásáért felelős menedzsment szervezet egyik legfontosabb feladata egy olyan átfogó és hatékony monitoring rendszer működtetése, mely képes arra, hogy a felállított célrendszer eléréséhez szükséges számszerűsíthető eredmények teljesülését nyomon kövesse.

A monitoring rendszer kialakítását számos elv alakította. Fontos szempontként jelent meg az a **tapasztalat**, hogy **a 2007-2013-as időszakban** a célok méréséhez szükséges adatok nem, vagy csak igen korlátozott mértékben álltak a település rendelkezésére. Ez egyrészről nagyban befolyásolta a település számára választott fejlesztési stratégia sikerességének mérését, megítélését, másrészről jelentősen megnehezítette az egyes megvalósuló fejlesztések keretében szükséges adatszolgáltatások teljesítését, csorbította azok összehasonlíthatóságát. Ezen felül pedig számos esetben szükségessé tette az indikátorvállalások felülvizsgálatát, szükség szerinti módosítását, amely jelentős adminisztratív terhet jelentett a kedvezményezettek számára. Ezt tovább tetézte az egyes indikátorok (számszerűsíthető mutatók) nem egyértelmű és egységes értelmezése, számítási módszertanának hiánya.

Ezen tapasztalt nehézségekből fakadóan, továbbá a **2014-2020-as tervezési ciklusban** alkalmazandó **„eredményközpontúság" elve** miatt a monitoring rendszer tervezésekor kiemelt figyelmet kell fordítani az eredmények nyomon követésére. Az indikátorok, célértékük, legfőképpen teljesülésük szerepe különösen hangsúlyossá válik, így elengedhetetlen, hogy a stratégiában szerepeltetett indikátorkészlet egyértelmű és hozzáférhető adatokra épüljön, illetve, hogy a vállalások reálisan teljesíthetőek legyenek.
Az indikátorok tervezése kapcsán fontos elem, hogy minden elvárt információt tartalmazzon a stratégia, így az indikátor típusát, az indikátor bázis és célértékét, az indikátor forrását és a mérésének módját, gyakoriságát is. Mindezek figyelembevételével javasolt kialakításra jelen Koncepció monitoring rendszere és működtetési mechanizmusa. A tervezők indikátorokra vonatkozó általános **alapelvei** a következők voltak:
1. Az első kritérium az adatok hozzáférhetősége, hiszen ha egy mutató nem hozzáférhető, akkor kvázi használhatatlan, azaz projekt és programszinten sem alkalmazható érdemben. Célszerű volt tehát olyan indikátorokat meghatározni, amelyek a megvalósítás adott szakaszában bizonyosan kimutathatók.
2. Az indikátor legyen megbízható, azaz a valós állapotot tükrözze.
3. Az információ frissessége nagyon fontos minőségi kritérium, azaz egy adott időponthoz kötött indikátornak valóban arra az adott időpontra vonatkozó információt kell mutatnia.
4. A mutatónak relevánsnak kell lennie, azaz a projekt azon jelenségét kell mérnie, ami érdekes a program egésze szempontjából.
5. A jó mutatónak meghatározottnak kell lennie, hogy bárki, akinek használnia kell, megértse, és valóban arra a jelenségre vonatkozzon, amit mérni szeretnénk. A mutató értelme, jelentése, azonos kell, hogy legyen a döntéshozók, a nyilvánosság és a projektmenedzsment számára, pontosan kell tükröznie a mért, vizsgált fogalmat.

Az operatív menedzsment feladata, hogy beavatkozásonként külön-külön meghatározott időszakonként (évente, félidőben, hosszabb távon) **mérje az indikátorok aktuális értékét**, azokról **beszámoljon** a stratégiai menedzsment szervezetnek.
A korábbi tervezési időszak egyik legfontosabb indikátorokhoz kapcsolódó problematikája volt, hogy nem létezett előre meghatározott indikátor-definíció, ebből adódóan az egyes indikátorok alatt a program végrehajtásában résztvevő más-más szereplők nem ugyanazt értették. Ezen félreértések kiküszöbölése céljából a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan már készülnek a vonatkozó, főként a települési önkormányzatok fejlesztéseire fókuszáló TOP **Indikátor definíciós lapok**, így az indikátorok kiválasztása ezek előírásainak (definíció, számítási mód, teljesülés elvárt időpontja, elvárt igazoló dokumentumok stb.) figyelembevételével történt. Azon mutatók esetében, melyek tekintetében a támogató szervezet nem határoz meg előírást, a menedzsment szervezet saját mérési módszertant dolgoz ki, melyeket a monitoring során következetesen alkalmaz.

A stratégiai menedzsment szint feladata a monitoring során az értékelés, **elemzés, visszacsatolás és döntéshozás**. A stratégiai menedzsment szervezet a megadott adatok alapján végez értékelést, melynek célja elsődlegesen a stratégiában kitűzött célok megvalósulásának áttekintése. Az értékelés az elvárt eredmények mértékének, az esetleges akadályok beazonosításának, azok leküzdésének, a végrehajtás eredményességének vizsgálatára terjed ki, melynek során a szervezet az előbbiekben felsorolt területeken javaslatokat is tesz. Ebben a szakaszban várhatóan még csak kisebb korrekciók végrehajtása válhat szükségessé.

Amennyiben a fejlesztések előrehaladása ezt indokolttá teszi vagy a támogató szervezet előírja, úgy az önkormányzat gyakoribb, akár negyedéves rendszerességgel is áttekinti, megvitatja, szükség szerint korrigálja a stratégia végrehajtásának menetét.

A stratégia megvalósulásának átfogóbb értékelésére az eredmény és hatásindikátorok vizsgálatával kerül sor, **időközi értékelés** keretében. A vizsgálat nemcsak a számszerűsíthető értékek alakulását vizsgálja, hanem kiterjed a kitűzött célok relevanciájának áttekintésére is. Ebben a fázisban a stratégia érdemi áttekintése során korrekciók történhetnek az elért eredmények, illetve az időközben megváltozott külső körülmények hatásainak tükrében. A jövőkép elérése érdekében esetlegesen módosulhatnak a kitűzött (rövid- és középtávú) célok, az akcióterületek, a konkrét beavatkozások, illetve az indikátorok köre. Ebben az értékelési szakaszban indokolt lehet külső szakértők bevonása is. A hatásindikátorok mérésére hosszabb távon (kb. az 5. évben) kerülhet sor, ezen időpont előrehozható, amennyiben a külső környezetben jelentős változás következik be.

Nemcsak a stratégiai tervezés során, hanem a stratégia megvalósulásának nyomon követésekor is elengedhetetlen a társadalmi részvétel, így a tervezéskor kialakított **partnerségnek** a program végrehajtása során történő továbbvitele, feltételeinek biztosítása továbbra is szükséges. Az együttműködés biztosításáért a stratégiai menedzsment szervezet a felelős.
A visszacsatolások során felülvizsgált és a településvezetés által jóváhagyott, legitim dokumentumok közzétételére Szabolcsveresmart Község hivatalos honlapján kerülhet sor.